

שקילת פרות

ראובן בר-ענן

המטרות

• טיפוח

איננו יודעים אם פרה גדולה, בינונית או קטנה היא היעילה ביותר. לפרה גדולה אברים גדולים יותר לנשום ולאכול, ואילו הפרה הקטנה צורכת פחות מזון לקיום גופה. למטרות טיפוח דרושה שקילה אחת של הפרה בכל תחלובה ורצוי שתי שקילות. שקילה אחת לאחר ההמלטה תאפשר עריכת מבחני פרים למשקל בנות והסקת מסקנות לגבי הקשר בין משקל ותנובה. שקילה נוספת בשבוע השמיני לאחר ההמלטה – תאיר עיניים לגבי כשר האכילה הן של הפרה הבודדת והן של בנות פרים שונים: האם פרה מסויימת או בנות פרים שונים שהניבו באותה רמה יחסית הצליחו לשמור על משקלן או שמא ירדו. כושר אכילה הוא גורם להתעברות טובה ולשמירת תנובה לאורך שנים. טיפוח פרות לכשר אכילה אפשר להוזיל את מחיר המנה בעתיד.

במקום שקילת פרות אחת או שתיים בהתאם למוסבר לעיל, אפשר לערוך שקילה אחת או שתיים של כל העדר במועדים קבועים, כגון הראשון לאוקטובר והראשון לאפריל. ניתן לפתח מקדמי תיקון למשקל לפי מצב התחלובה וההריון של הפרה. נוהל זה עשוי להיות יותר פשוט, אם כי התוצאות לגבי הפרה הבודדת או לגבי קבוצות בנות תהיינה פחות מהימנות. בסך הכל ישקלו אותו מספר פרות, תהיה טרחה רבתי פעמיים בשנה במקום טרחה קטנה פעם בכל שבוע, כשישקלו את הפרות שלאחר ההמלטה ולאחר שני חדשי החליבה הראשונים.

• בקורת ההזנה

כיום איננו יודעים, אם מנה בהרכב מסויים הינה בעלת ערך תזונתי גבוה – מעלה את תנובת החלב ושומרת על המשקל, או אם היא לקטוגנית – מעלה את התנובה ואינה שומרת על משקל הפרות, או שמא היא בכלל בעלת ערך תזונתי נמוך או בלתי לקטוגני.

לצורך בקורת יעילה של ההזנה דרושה

שקילת העדר לפי קבוצות הזנה פעם בחודש ללא זיהוי של הפרה הבודדת. השוואת נתוני משקל ממשקים שונים תאפשר ניתוח של השפעות הממשק וההזנה על המשקל והתנובה.

• בקורת הבריאות של פרות בודדות

שקילה חודשית עם זיהוי של כל פרה עשויה לגלות פרות חולות. התרומה לטיפוח של 12 שקילות לפרה לעומת 2 שקילות תהיה שולית

כלים לביצוע

יש להתקין מאזניים אלקטרוניות בשביל המוביל מביתן החליבה לסככות. מאזניים חדישות מאפשרות שקילה אינדיווידואלית בזמן הדרוש להקיש את מספר הפרה. סיכום של שקילה קבוצתית ניתן לערוך על ידי עצירת הפרות במשך שניה. הלוח יציג את מספר הפרות בקבוצה ואת משקלן הממוצע.

שקילה אינדיווידואלית של כל פרה פעם בחודש באה בחשבון רק כאשר ישולבו המאזניים עם זיהוי אלקטרוני. התרומה תהיה לבקורת מצבן הבריאותי של פרות בודדות ובהגדלת הדיוק לטיפוח. הנתונים לגבי שני המועדים שהוצעו יהיו מבוססים על 2-3 שקילות במקום על שקילה אחת. תרומה זאת תהיה שולית בלבד.

נראה לי שהתקנת מאזניים אלקטרוניות חיונית והיא תתרום לקידום הטיפוח ולייעול ההזנה. שילוב מאזניים עם זיהוי אלקטרוני יקל על העבודה ויסייע לגלות פרות חולות.

הודעה דחופה

אנו מבקשים את כל המשקים שמשתתפים בניסוי השואת גזעים, לשקול את כל מבכירות הניסוי – בנות לפרים שמספרם מסידרה 5000 – ולדווח ביומן הרפת את מספר הפרה ומשקלה. אנו נערוך את הניתוח בהתחשב עם מצב התחלובה של הפרה.

ראובן בר-ענן